

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.:

- 1. All question carry equal marks.**
- 2. Draw suitable diagram maps whether necessary.**
- 3. Use of map stencils is allowed.**

- 1. Account for factors responsible for trend in Indian Urbanization giving suitable examples 15**

OR

Give a critical perspective put forth by various scholars on location of economic activities in Urban landuse.

- 2. Discuss the process of capitalism and its influence on urban development with suitable examples. 15**

OR

Explain the factors responsible for urbanization in the industrialised world.

- 3. Explain the Indian experience of urban planning through Five Year Plans. 15**

OR

Discuss in detail the difference between the global city and global city region.

- 4. Discuss the issues of urban planning and environment with reference to urban region of Vasai-Virar. 15**

OR

Examine the challenges in urban land use planning with reference to 'Mumbai City'

- 5. Write a short notes (any three) 15**
1) Urban fringe 2) C B D 3) Urban Poverty 4) Gentrification of mill lands
5) Third world Urbanisation.

(मराठी रूपांतर)

(२½ तास)

[एकूण गुण : ७५]

Please check whether you have got the right question paper.

- सुचना.: १. सर्व सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
२. आवश्यकतेनुसार आकृत्या व नकाशे काढा.
३. नकाशा स्टेन्सील वापरण्यास परवानगी आहे.

१. भारतीय शहरीकरणाच्या प्रवृत्तीसाठी जबाबदार घटकांचा लेखाजोखा योग्य उदाहरणे देवून करा. १५

किंवा

शहरी भूउपयोजनातील आर्थिक क्रियाकलापांच्या स्थानावर विविध विद्वानांनी मांडलेला सटीक दृष्टिकोन द्या.

२. भांडवलशाहीची प्रक्रिया आणि त्याचा शहरी विकासावरील प्रभाव यांची योग्य उदाहरणांसह चर्चा करा. १५

किंवा

औद्योगिक जगात नागरीकरणास कारणीभूत असणारे घटक स्पष्ट करा.

३. पंचवार्षिक योजनांद्वारे नागरी नियोजनाचा भारतीय अनुभव स्पष्ट करा. १५

किंवा

जागतिक शहर आणि जागतिक शहर क्षेत्र यांच्यातील फरकाची तपशीलवार चर्चा करा.

४. वसई-विरार नागरीकरणाच्या संदर्भात शहरी नियोजन आणि पर्यावरणाच्या समस्यांवर चर्चा करा. १५

किंवा

मुंबई शहराच्या संदर्भाने नागरी जमीन वापर नियोजनातील आव्हाने तपासा.

५. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) १५

१) शहरी झालर २) सी बी डी ३) नागरी गरिबी ४) गिरणीच्या जमीनीचे सौम्यीकरण ५) तिसऱ्या जगातील नागरिकीकरण